

SPOSOBY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH UCZNIÓW

HISTORIA I SPOŁECZEŃSTWO

Przedmiotem oceny z historii i społeczeństwa są wiadomości i umiejętności określone w programie nauczania:

W **klasach IV i V** obowiązują wymagania programowe według:

- ✓ Programu nauczania przedmiotu historia i społeczeństwo dla szkoły podstawowej „Historia wokół nas” autorstwa R. Lolo, A. Pieńkowskiej, Rafała Towalskiego.

W **klasach VI** obowiązują wymagania programowe według:

- ✓ Programu nauczania ogólnego historii i społeczeństwa w klasach IV – VI szkoły podstawowej „Wczoraj i dziś” autorstwa T. Maćkowskiego.

Oceniając, nauczyciel uwzględnia także postawę – aktywność na zajęciach. Doceniany winien być każdy, nawet najmniejszy postęp.

Przy ocenianiu ucznia bierzemy pod uwagę:

- Typ osobowości,
- Możliwości intelektualne,
- Indywidualne potrzeby edukacyjne.

Ocena powinna pełnić funkcję informacyjną, diagnozującą i prognozującą, wspierającą rozwój każdego ucznia.

SPOSOBY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH UCZNIÓW

Klasy IV - VI

Na lekcjach historii i społeczeństwa ocenie podlega:

Lp.	Sposoby sprawdzania osiągnięć uczniów	Częstotliwość
1.	Wypowiedź ustna	min. 2 w półroczu
2.	Sprawdzian lub test podsumowujący dział programowy	min. 2 w półroczu
3.	Kartkówka	2-4 w półroczu
4.	Zadanie domowe - ustne, pisemne i praktyczne	1-3 w półroczu
5.	Aktywność ucznia	min.1 w półroczu
6.	Projekt edukacyjny	1 w półroczu

❖ WYPOWIEDŹ USTNA

- a) Wypowiedź na temat omówionych zagadnień,
- b) Uniwersalne kryteria przeliczania punktów na ocenę:

100% + zadanie dodatkowe*- celujący

100 - 90% - bardzo dobry

89 – 75% - dobry

74 – 60 % - dostateczny

59 – 40 % - dopuszczający

39 – 0% - niedostateczny

(*zadania dodatkowe – zadania spełniające wymagania na ocenę celującą)

Lp.	Kryteria oceny	Punktacja
1.	Zrozumienie tematu	1-5 pkt
2.	Stosowanie terminologii historycznej	1-5 pkt
3.	Sposób prezentacji (samodzielność wypowiedzi, poprawność językowa, płynność, logiczne myślenie)	1-5 pkt
4.	Argumentacja/ wyrażanie sądów	1-5 pkt

- c) Umiejętność korzystania z mapy, planu, atlasu:

- ✓ Nauczyciel może zlecić uczniowi wskazanie np. miejsc, krain historycznych itp.- wówczas oceniana jest umiejętność korzystania z planu, mapy, atlasu,

Lp.	Kryteria oceny	Punktacja
1.	Wskazanie tytułu i legendy mapy/planu	1-5 pkt
2.	Wskazanie granic, miejsc bitew, krain historycznych itp.	1-5 pkt
3.	Omówienie zagadnień historycznych na podstawie mapy/planu, stosowanie z terminologii historycznej	1-5 pkt
4.	Sposób prezentacji (samodzielność wypowiedzi, poprawność językowa, płynność, logiczne myślenie)	1-5 pkt

- d) Umiejętność pracy z tekstem źródłowym/ilustracji:

- ✓ Nauczyciel może zlecić uczniowi interpretację tekstu źródłowego, odpowiedź na pytania do tekstu - wówczas oceniana jest umiejętność interpretacji tekstu źródłowego, trafna odpowiedź na pytania do tekstu.

Lp.	Kryteria oceny	Punktacja
1.	Prawidłowa interpretacja tekstu źródłowego	W zależności od ilości pytań do tekstu/stopnia trudności,
2.	Trafne odpowiedzi na pytania do tekstu/umiejętność omówienia tekstu źródłowego własnymi słowami.	

- ✓ Szczegółowe kryteria oceny wypowiedzi są określone wymaganiami edukacyjnymi.
- ✓ W przypadku uzyskania oceny niedostatecznej z wypowiedzi ustnej nauczyciel może wyznaczyć uczniowi dodatkowy termin.

- ✓ Dodatkowe pytania naprowadzające wpływają na obniżenie oceny (nie dotyczy uczniów posiadających opinię/orzeczenie pp-p).
- ✓ Nauczyciel pyta z 3 ostatnich lekcji lub z materiału powtórzeniowego do następnej lekcji (jeżeli zada powtórzenie materiału w pracy domowej).

❖ **SPRAWDZIAN LUB TEST PODSUMOWUJĄCY DZIAŁ**

a) uniwersalne kryteria przeliczania punktów na ocenę:

100% + zadanie dodatkowe*- celujący

100 - 90% - bardzo dobry

89 – 75% - dobry

74 – 60 %- dostateczny

59 – 40 % - dopuszczający

39 – 0% - niedostateczny

(*zadania dodatkowe – zadania spełniające wymagania na ocenę celującą)

- ✓ Nauczyciel zapowiada sprawdzian pisemny co najmniej tydzień wcześniej (może zadać 2 tygodnie wcześniej).
- ✓ Uczeń zobowiązany jest zaliczyć wszystkie przewidziane w danym półroczu sprawdziany.
- ✓ Przy nieobecności usprawiedliwionej termin zaliczenia wynosi do 2 tygodni od daty pisania sprawdzianu przez klasę. Przy dłuższej absencji ucznia termin zaliczenia materiału uczeń uzgadnia z nauczycielem.
- ✓ Przy nieobecności nieusprawiedliwionej może być rozliczony na następnej lekcji.
- ✓ Uczeń ma możliwość poprawy oceny sprawdzianu w terminie ustalonym przez nauczyciela.
- ✓ Sprawdziany nauczyciel sprawdza w terminie do 2 tygodni.
- ✓ Sprawdziany muszą być opatrzone komentarzem pisemnym.
- Sprawdzone prace pisemne są do wglądu dla ucznia i jego rodziców (opiekunów) u nauczyciela przedmiotu.
- Nauczyciel może przygotowywać dwie wersje sprawdzianu dla klasy (wersja A, wersja B).
- Sprawdziany nauczyciel przechowuje przez okres jednego roku szkolnego.

❖ **KARTKÓWKA**

a) uniwersalne kryteria przeliczania punktów na ocenę:

100% + zadanie dodatkowe*- celujący

100 - 90% - bardzo dobry

89 – 75% - dobry

74 – 60 %- dostateczny

59 – 40 % - dopuszczający

39 – 0% - niedostateczny

(*zadania dodatkowe – zadania spełniające wymagania na ocenę celującą)

- ✓ Krótka forma sprawdzianu wiedzy (do 15 min.) z 2 - 3 ostatnich lekcji bez zapowiedzi.
- ✓ Tą formą może się również posłużyć w celu sprawdzenia znajomości dat, pojęć, postaci historycznych. W tym przypadku „kartkówka” musi być zapowiedziana.
- ✓ Nauczyciel może robić kartkówki co lekcje (jeśli wyniki ze sprawdzianów są niskie) w celu systematycznego przygotowania uczniów do sprawdzianu.
- ✓ Kartkówki muszą być ocenione najpóźniej w ciągu tygodnia.
- ✓ W szczególnych przypadkach uczeń może odpowiadać.

❖ **ZADANIE DOMOWE - USTNE, PISEMNE I PRAKTYCZNE**

a) uniwersalne kryteria przeliczania punktów na ocenę:

100% + zadanie dodatkowe* - celujący

100 - 90% - bardzo dobry

89 – 75% - dobry

74 – 60 % - dostateczny

59 – 40 % - dopuszczający

39 – 0% - niedostateczny

(*zadania dodatkowe – zadania spełniające wymagania na ocenę celującą)

- ✓ Formy prac domowych: krótkie zadania związane z przygotowaniem do kolejnej lekcji, ćwiczenia niezbędne do utrwalenia nabytych na lekcji umiejętności i wiedzy do wykonania w zeszycie, karcie pracy, zeszycie ćwiczeń (dotyczy tylko kl. VI) lub album, plakat, prezentacja multimedialna, prezentacja postaci historycznej, inne,
- ✓ Zadając pracę domową, nauczyciel określa wymagania formalne związane z jej wykonaniem – termin, sposób, szczegółowe kryteria do konkretnej pracy, punktację,
- ✓ Obowiązkiem ucznia jest systematyczne odrabianie prac domowych,
- ✓ Nauczyciel ocenia zawartość merytoryczną, estetykę, zgodność z tematem, układ graficzny (inne w zależności od rodzaju pracy),
- ✓ Nauczyciel sprawdza wykonanie pracy domowej na początku lekcji, stawiając znak graficzny „√”. Brak pracy domowej odnotowuje w dzienniku lekcyjnym, stawiając ocenę niedostateczną, którą uczeń ma prawo poprawić wykonując inne zadane przez nauczyciela zadanie.
- ✓ Prace domowe mogą być sprawdzane wybiórczo na lekcji lub całej klasie. Wówczas nauczyciel sprawdza prace w domu i oddaje na następnej lekcji.
- ✓ Uczeń może poprawić pracę domową (formę i termin ustala nauczyciel).

❖ **AKTYWNOŚĆ**

a) praca w zespole

Kryteria oceny pracy w zespole

<i>Elementy współpracy</i>	<i>Ocena bardzo dobra</i>	<i>Ocena dobra</i>	<i>Ocena dostateczna</i>	<i>Ocena dopuszczająca</i>	<i>Ocena niedostateczna</i>
<i>Zaangażowanie się w pracę grupy</i>	Zaangażowany, wykazuje własną inicjatywę i angażuje wszystkich członków w grupie; zadaje pytania wyjaśniające w celu poprawienia pracy w grupie; ma pomysły.	Często wnosi pozytywny wkład w pracę grupy; wykonuje zadanie przed czasem; jest zdyscyplinowany	Pracuje przy wykonaniu większości zadań, jeśli pracuje w grupie, która mu odpowiada; niezbyt często wnosi swój wkład w pracę grupy, ale słucha uważnie innych; wykonuje większość wyznaczonych zadań w czasie	Nie wnosi pozytywnego wkładu w pracę grupy; na czas wykonuje jedynie część wyznaczonej pracy; czasami przeszkadza innym w pracy	Oddziałuje negatywnie na pracę grupy; przeszkadza innym; nie wykonuje zadanej pracy w wyznaczonym czasie; rozmawia z członkami innych grup; zajmuje się innymi sprawami
<i>Realizacja wyznaczonego zadania</i>	Samodzielnie podejmuje realizację zadanej pracy; przyjmuje na siebie realizację zadań trudnych; jest zdyscyplinowany	Koncentruje się na wyznaczonym zadaniu; konsekwentnie wykonuje zadaną pracę	Realizuje większość zadań sam, niektóre ze wsparciem nauczyciela	Realizuje ze wsparciem grupy i nauczyciela niektóre zadania	Nawet ze wsparciem grupy i nauczyciela nie realizuje powierzonych mu zadań
<i>Pełnione role i funkcje</i>	Potrafi realizować w grupie każdą rolę, jaka mu przypadnie- pełni różne role w grupie	Potrafi realizować niektóre funkcje w grupie – zgodnie z jego predyspozycjami – ale stara się podejmować również te, do których nie ma predyspozycji	Potrafi realizować niektóre funkcje w grupie, zgodnie z jego predyspozycjami	Czasami nie wywiązuje się z pełnionych funkcji	Rzadko wywiązuje się dobrze z pełnionych funkcji lub wcale nie wywiązuje się z nich
<i>Rozumienie osobistej sytuacji w grupie</i>	Wie, jakie są jego mocne i słabe strony podczas pracy w grupie, wspiera innych	Wie, jakie ma trudności podczas pracy w zespole, wykazuje chęć przezwyciężania ich; dba o innych	Przyjmuje informacje nauczyciela i innych członków grupy dotyczące jego trudności w funkcjonowaniu grupowym	Nie uświadamia sobie własnych trudności; czasami nie akceptuje informacji zwrotnych nauczyciela i innych członków grupy na temat jego trudności w ramach pracy zespołowej	Nie uświadamia sobie własnych trudności we współdziałaniu; nie akceptuje informacji zwrotnych członków grupy na temat jego trudności w ramach pracy zespołowej
<i>Umiejętność pracy w zespole</i>	Potrafi docenić wkład pracy innych; zachęca do dobrej komunikacji; szanuje zdanie innych	Często chwali wkład pracy innych; zdolny do kompromisu; szanuje zdanie innych członków grupy	Czasami chwali wkład innych; czasami zachęca innych do dobrej komunikacji; czasami nie szanuje zdania innych	Rzadko chwali wkład pracy innych; rzadko wspiera dobrą komunikację w grupie; czasami nie szanuje zdania innych	Nie docenia pracy innych; zabrania innym zabierania głosu

- b) udział w konkursach szkolnych i miejskich - uzyskanie tytułu laureata - ocena bardzo dobra
 c) udział w konkursach powiatowych, wojewódzkich i ogólnopolskich- uzyskanie tytułu laureata - ocena celująca

❖ **PROJEKTY EDUKACYJNE**

a) uniwersalne kryteria przeliczania punktów na ocenę:

100% + zadanie dodatkowe*- celujący

100 - 90% - bardzo dobry

89 – 75% - dobry

74 – 60 % - dostateczny

59 – 40 % - dopuszczający

39 – 0% - niedostateczny

(*zadania dodatkowe – zadania spełniające wymagania na ocenę celującą)

b) kryteria oceny projektu:

<i>Lp.</i>	<i>Kryteria</i>	<i>Podział procentowy</i>
1.	Udział ucznia w realizację projektu i zaangażowanie.	30%
2.	Ocena efektu końcowego	40%
3.	Ocena prezentacji projektu	30%

- ✓ Nauczyciel wspólnie z uczniami określa dokładny temat, podaje przykładowe źródła, z których uczniowie mogą skorzystać oraz kryteria oceny, wyznacza termin.
- ✓ Jeśli uczeń nie odda pracy w wyznaczonym terminie otrzymuje ocenę niedostateczną. Nauczyciel może wyznaczyć dodatkowy termin na przygotowanie pracy.
- ✓ Uczniowie na przygotowanie pracy mają czas od 2 tygodni do miesiąca.

Ustalenie ocen klasyfikacyjnych śródrocznych i rocznych przeprowadza się w oparciu o oceny cząstkowe z zachowaniem następującej hierarchii:

- 1) Największą wagę mają oceny ze sprawdzianów podsumowujących działy programowe.
- 2) W następnej kolejności brane są pod uwagę oceny z kartkówek, wypowiedzi ustnych, projektów.
- 3) Znaczenie uzupełniające mają oceny z zadań domowych oraz aktywności.